

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntö OKM/34/040/2013

Aikuisten maahanmuuttajien perusopetus

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt 15.10.2014 Keski-Uudenmaan aikuislukiolta Aikuisten maahanmuuttajien perusopetus- työryhmämuistiosta (Aikuisten maahanmuuttajien perusopetus. Kehittämissuositukset, Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2014:23). Keski-Uudenmaan aikuislukio ja Keravan lukio ovat yhdistyneet 1.8.2011 alkaen Keravan lukio ja aikuislukio -nimiseksi oppilaitokseksi. Pyydettyä lausuntonaan Keravan lukio ja aikuislukio esittää seuraavaa:

Aikuisten perusopetuksen rakenne ja laajuus

Keravan lukio ja aikuislukio kannattaa aikuisten perusopetuksen rakenteen yksinkertaistamista työryhmän esityksen mukaisesti siten, että siinä olisi jatkossa (1) valmistavan vaiheen ja alkuvaiheen sekä (2) varsinaisen perusopetuksen osiot.

Varsinaisen perusopetuksen laajuutta Keravan lukio ja aikuislukio ehdottaa säilytettäväksi nykyisenä 44 kurssina. Päätoimisen opiskelun tuntirajaa harkittaessa on huomioitava, että eri oppilaitoksilla on erilaiset mahdollisuudet toteuttaa opetusta: osa oppilaitoksista voi järjestää opetusta esimerkiksi vain iltaisin opetustilojen ollessa vapaana, mikä rajoittaa lukuvuoden aikana annettavan opetuksen maksimituntimäärää.

Mahdolliset edeltävät opinnot pitäisi sisällyttää valmistavan vaiheen ja alkuvaiheen opintoihin, jonka laajuus voisi vaihdella opiskelijan lähtötilanteen ja tarpeiden mukaan. Varsinaisen perusopetuksen tulisi olla suoritettavissa päätoimisesti opiskellen kahden kokonaisen lukuvuoden aikana.

Aikuisten perusopetuksen rahoitus

Keravan lukio ja aikuislukio kannattaa aikuisten perusopetuksen rahoituksen siirtämistä kokonaan valtionrahoitteiseksi sekä perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoituksen kohdentamista esiopetus- ja oppivelvollisuusikäisille. Lisäksi Keravan lukio ja aikuislukio kannattaa päätoimisesta opiskelijasta maksettavan yksikköhinnan korottamista vähintään ehdotettuun 6800 euroon / opiskelija.

Rahoituksen osalta on varmistettava, että myös sivutoimisten ja aineopiskelijoiden opintoja tuetaan valtion rahoituksella. Rahoitus näiden ryhmien osalta tulisi olla suorituserusteista sekä tasoltaan vähintään nykytasosta.

Aikuisten perusopetuksen rahoituksen tulisi olla myös korvamerkittyä, jotta opetuksen järjestäjä käyttäisi sen todella siihen tarkoitukseen, mihin se on tarkoitettu.

Opiskelijoiden toimeentulo

Keravan lukio ja aikuislukio kannattaa kotoutumistuella tuettavien omaehtoisten opintojen enimmäisajan pidentämistä 48 kuukauteen. Tämä mahdollistaisi opiskelijan opiskelun kaksi vuotta valmistavan tai alkuvaiheen opinnoissa sekä kaksi vuotta varsinaisessa perusopetuksessa, mikä riittänee useimmille opiskelijoille hyvin. Opiskelijan toimeentulo tulisi olla turvattu koko siksi ajaksi, kun valtio rahoittaa hänen opintojaan aikuisten perusopetuksessa, työryhmän esityksessä 5 vuoden ajaksi. Toimeentulon turvaaminen tulisi tehdä opintotuen kautta, mikäli opiskelija ei ole oikeutettu kotoutumistukeen. Kenenkään ei tulisi joutua suorittamaan perusopetuksen opintoja pelkästään toimeentulotuen varassa.

Aikuisten perusopetuksen järjestäjäverkko

Aikuisten perusopetus on melko pieni opetusmuoto ja järjestämislupia harkittaessa on huomioitava, ettei pienelle alueelle keskity liian monta järjestäjää, jolloin opetusryhmien muodostaminen eri järjestäjillä vaikeutuu. Toisaalta järjestäjäverkon tulisi olla riittävän kattava, jotta eri puolilla maata asuvilla oppivelvollisuusikänsä ylittäneillä olisi tasavertaiset mahdollisuudet suorittaa perusopetuksen oppimäärä.

Jos luku- ja kirjoitustaidon opetus siirretään osaksi aikuisten perusopetusta, Opetus- ja kulttuuriministeriön on syytä varmistaa nykyisten koulutuksen järjestäjien haalukkuus ja mahdollisuus ottaa uusi opetustehtävä hoitaakseen. Nykyisessä huonossa taloustilanteessa ainakin kunnat saattavat olla haluttomia lisäämään tehtäviään, vaikka valtio rahoittaisi ne.

Opettajien kelpoisuusvaatimukset

Aikuisten perusopetuksessa opetusta antavien opettajien kelpoisuusvaatimusten tulisi vastata muussa perusopetuksessa opetusta antavien opettajien kelpoisuusvaatimuksia. Ehdotamme, että aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen opetusta antamaan olisi kelpoinen antamaan henkilö, jolla on luokanopettajan kelpoisuus, ja aikuisten perusopetuksessa aineenopetusta antavan henkilön kelpoisuusvaatimuksena olisi edelleenkin ao. aineen aineenopettajan kelpoisuus.

LAUSUNTO

3 (3)

Muuta

Pyydämme ystävällisesti Opetus- ja kulttuuriministeriötä korjaamaan rekisteriinsä Keski-Uudenmaan aikuislukion ja Keravan lukion uudeksi nimeksi Keravan lukio ja aikuislukio.

Keravalla 4.12.2014



Pertti Tuomi
rehtori
Keravan lukio ja aikuislukio



Ari Meriläinen
virka-apulaisrehtori
Keravan lukio ja aikuislukio